

mnoštva bez jednog. Platon u trećem proходу druge pretpostavke polazi od toga da ako nema jednog koje nije, onda ona druga nisu druga u odnosu na jedno, već „jedna“ u odnosu na druga – druga su tada po mnoštvima (κατά πλήθη) različita jedna od drugih. Odatle Platon zaključuje da „... svaka pojedina, kako izgleda, njihova skupina je mnoštvom bezgranična, i ako bi tko uzeo ono što se čini da je najmanje, (to) se poput snoviđenja u snu trenutno pojavljuje – umjesto jednog koje se činilo da jest – kao mnogo. Te umjesto najmanjega kao posve veliko spram iz njega se (dalje) razdjeljujućih dijelova.“ Za razliku od svih prethodnih ispitivanja i prve i druge pretpostavke, ovde se stalno govori o pojavljivanju, prividnom pojavljivanju, o tome da će se činiti, o neistinotom pojavljivanju, o tome da će se držati, o pričinu, o ocrtima senkama, sve iz razloga odsustva jednog koje nije, a koje se pokazuje kao prividno postavljanje jednog – *kao* da jedno jeste. Tako Platon, za razliku od prethodnih ispitivanja, u zaključku ovoga ispitivanja ne govori o tome kakva druga jesu, već kakva će se činiti da jesu: „...sva pojedina ona druga trebaju se činiti (φαίνεσθαι) i bezgranična i ograničena, i jedno i mnoga...“, „...pričinja se da su iste iste i različite jedne od drugih...“ Međutim, ako se ona čine i ovakvim i onakvim, kako se mogu činiti jednim i mnogima, velikim i malima, ako jednog nema?

Ono što se ovde samo od sebe nameće jeste analogija sa prvim delom Platonove kritike znanja kao opažanja iz *Teeteta*, odnosno kritika Protagorinog učenja o čoveku kao meri svih stvari, učenja koje Platon razume u smislu: kako se meni čini, tako i jeste. Govoreći o tome šta sledi iz sofističkog (Protagorinog) učenja, kao onog koje izostavlja jedno po sebi, Platon u *Teetetu* kaže sledeće (*Theaet.* 152d-e): „... niti možeš ispravno nazvati neku stvar niti njezinu kvalitetu, nego ako je zoveš velikom, pokazat će se i malom, ako teškom, pokazat će se i lakom, i tako u svemu jer ništa nije jedno... Od pokreta naime i